

בבל מערבין פרק שלישי עירובין

עו א מיי פיי מהל
מקואות הלכה א סמנ
עשין רמת טוש"ע י"ד סי'
רמא טק"ע ע"א:
עב ב מיי פיי"ח מהל'
אבות הטומאות
הלכה ד:

רבינו הננאל

ואקשינו וכו' ר' מאיר
בדבר שהוא ספק מחמיר,
והתניא טמא שירד
לטבול ספק טבל ספק לא
טבל כו', ע"ד ספיקו טהור
דברי ר' מאיר, ור' יוסי
טמא. ופרקינסן קסבר ר'
מאיר תחומין דאורייתא
שהן כגון טומאת חמורה
שספיקא טמא. ור' יוסי
אמר הידי אבטולא מושם
ה' וקיימא על ספק
העירוב שחוק בש"ר בזה
הספק בלבד מיקל אבל
בשאר ספיקות אפילו
בטומאה קלה, כגון
שאכל אורלין טמאין
ושהו טמאין טמאין כו'
ספיקו טמא. ואקשינו
תוב וסבר ר' מאיר
תחומין דאורייתא והתנן
אם אינו יכול להבליעו
בו א"ר דוסתאי ר' מאיר
ינאי משום ר' יוסי
שמעתי שמקדריין בהרים.
פ' מקדריין וחתכין כדנמן
בפסחים ובמקדריין קודר
בקופיין. וברובין נמי
בשבת קודר את כל
האזכרות. ולא קדריה
ממש היא אלא (אמרו)
[אמרי]ן] בדתא כאלו
קודרין את הריים, ואי
ס"ד דסבר ר' מאיר
תחומין דאורייתא היכי
מקדריין, והא אמר ר'
נחמן אמר רבה בר אבהו
אין מקדריין לא בערי
מקלט לתת להם מידת
נגרשיהם, ולא בעגלה
ערופה לראות איזו עיר
קרובה אל החלל, מפני
שהן של תורה. ופרקינסן
לא קשיא הא מתניין
דאוקמינא בתחומין
דאורייתא דידן]. והא
דקני מקדריין דשמעתי
תחומין לא דאורייתא
(דרבה) [דרביה]. ודייקינן
מקדריין משום ר' מאיר
שמעתינן משה ר' מאיר
הוא דרשע מרובותיו
שמקדריין. ודייקינן תוב ר'
מאיר ספיקא דאורייתא
לחומרא סבירא ליה,
דקני תרומה ונטמאת
ספק מבעוד יום או
משחשיכה אינו עירוב,
והתנן נגע באחד בלילה
ואינו יודע אם חי אם מת
לשחר השכים ומצאו מת,
ר' מאיר וטהור וחסמים
מטמאין שכל הטומאות
כשע"פ מציאתן. ופרקינסן ר'
ימיה משנתנו כשהיה
השרץ על ההרומה כל
בין השמשות. והדין
להאי פירוקא אי כשהיה
השרץ על התרומה בין
השמשות בהא עירוב ר'
יוסי ספק עירוב כמא' ר'
ופרוק רבה ורבי יוסף
משנתנו ובתי כיתי
עדים אחת אומרת מבעוד
יום ונטמאת התרומה,
ואחת אומרת משחשיכה.

ספק לא מביא ואפילו טבל כו'. הך ספק ספיקא נקט משום רבותא
דספיקא דלפ"ה בטומאה קלה טהור ורבינא מפריש דלוי או
קמי ואפילו טבל היינו או טבול מדפריך בטר הכי אדרבה ואימא
העמד מקוה על חוקתו ואימא לא חסר והא לא שייך למיפך אספק
טבל או לא טבל אלא או או קמי
ופריך אספק טבל בארבעים סאה
ספק לא טבל:

פ' פיקוק (הורה). ר"מ זרה"ר
איי"ר כדמני' בתוספתא
[טהרות פ"ו] ר"מ מטהר כשספק טומאה
זרה"ר טהור: **ב"ה** הטומאות כשע"פ
מציאתן. ימיה דנרשי נדה (ג.) תנן ז"ש
אומר כל הנשים דיון שעתה ואפילו
הלל ומכמים דמטמאין מעט לעת או
מפקדה לפקדה! היינו דווקא לתרומה
וקדשים או לקדש דווקא לחד לינשא
אזל לחולין טהור לכ"ע ואמאי לא
אמרין דכל הטומאות כשע"פ מציאתן
כי הנה ולא הוה לן לזכרון אשה על
חזקה ועוד דהתם מטהרינן לה
אפילו זכרות היחיד כדמוכח התם
כשמעתי קמיימא והכא מוטמאין
אפילו זרה"ר כדמוכח בתוספתא
שהזכתי וכו"מ דהכא לא מוקמינן
אחזקה משום דלא נזכר מצעד יוס
אם היה חי כדקתני ספ"ה א' ומודים
חכמים לר"מ זכרוהו חי מבערב וכו'
דלשה נמי כיון דשכיחי בה דמים כלנייה
זדוקה דמיא כדאמרין זבדה (דף ד.)
וברובין נמי
בשבת קודר את כל
האזכרות. ולא קדריה
ממש היא אלא (אמרו)
[אמרי]ן] בדתא כאלו
קודרין את הריים, ואי
ס"ד דסבר ר' מאיר
תחומין דאורייתא היכי
מקדריין, והא אמר ר'
נחמן אמר רבה בר אבהו
אין מקדריין לא בערי
מקלט לתת להם מידת
נגרשיהם, ולא בעגלה
ערופה לראות איזו עיר
קרובה אל החלל, מפני
שהן של תורה. ופרקינסן
לא קשיא הא מתניין
דאוקמינא בתחומין
דאורייתא דידן]. והא
דקני מקדריין דשמעתי
תחומין לא דאורייתא
(דרבה) [דרביה]. ודייקינן
מקדריין משום ר' מאיר
שמעתינן משה ר' מאיר
הוא דרשע מרובותיו
שמקדריין. ודייקינן תוב ר'
מאיר ספיקא דאורייתא
לחומרא סבירא ליה,
דקני תרומה ונטמאת
ספק מבעוד יום או
משחשיכה אינו עירוב,
והתנן נגע באחד בלילה
ואינו יודע אם חי אם מת
לשחר השכים ומצאו מת,
ר' מאיר וטהור וחסמים
מטמאין שכל הטומאות
כשע"פ מציאתן. ופרקינסן ר'
ימיה משנתנו כשהיה
השרץ על ההרומה כל
בין השמשות. והדין
להאי פירוקא אי כשהיה
השרץ על התרומה בין
השמשות בהא עירוב ר'
יוסי ספק עירוב כמא' ר'
ופרוק רבה ורבי יוסף
משנתנו ובתי כיתי
עדים אחת אומרת מבעוד
יום ונטמאת התרומה,
ואחת אומרת משחשיכה.

נמי ינמא העמד אדם על חזקת תחום צימו ואימא לא עירב ואי
הוה אמרינן דחזקה שלא עירב לא חשיב ליה הש"ס חזקה! אחי שפיר
ומייה רש"י פ"י לקמן העמד טמא על חזקתו חזקה לחומרא איכא
ולקולא ליכא אזל צמתני' איכא חזקה לקולא דהעמד תרומה על
חזקה ואיכא נמי חזקה לחומרא דהעמד אדם על חזקת תחום
צימו ואימא לא עירב וזדרינן אזלינן לקולא והכי נמי י"ל דנימא
ליה לשנויי אפי' סבר ר"מ עירובי תחומין דרינן דהשתא לא מני'
לשנויי הכי משום דמתני' איכא חזקה לחומרא דכיון דאיכא נמי
חזקה לקולא הו' מני' למימר דהו' עירוב דספיקא דרינן לקולא
משום הכי מוקי מתני' זשני כיתי עדים ללא שייך למימר הכי כיון
דאיכא כח דמפקי ליה מחזקה ורבה ורבי יוסף אמו לפרושי דברי
רבי ירמיה: **ב"ה** אימא רבי יוסי ספק עירוב בש"ר. הוה מני'
למיפך זבא לימא רבי מאיר ורבי יהודה הכי זה חמר גמל אלא
דעדיפא טפי פריך:

הכא
זבאחזקת זבא לימא רבי מאיר ורבי יהודה הכי זה חמר גמל אלא

להודיעך כחו דר' יוסי. דלע"ג דלע"ג דלע"ג דלע"ג דלע"ג דלע"ג
כחו דר"מ. דלע"ג דלע"ג דלע"ג דלע"ג דלע"ג דלע"ג
חזקה וקודם לכן טהורה היתה אפי"ה לא אמרינן חזקה לקולא:
טומאה חמורה. שניטמא בטומאה המטמאתו מן הטהורה כגון זבא

הטומאה: **אזל טומאה קלה**. דרינן
היא ואילו טומאת דברי סופרים
לטומאות אדם כגון אכל חצי פרס
אוכלין טמאין והבא ראשו ורובו כו'
מ"ח דבר הן זבילות השבת: **ואפילו**
טבל י"ל זו ספק כגון ספק טבל
בארבעים סאה שיהי מקוה לפנינו
ונמלא חסר ואין לנו יודיעין אם שעת
טבילה היה שלם ואח"כ חסר או לא:
וכן ז' מקוואות. שאנו זקאים זב'
מהן שלא היו זו מ' סאה מעולם:
ספיקו טהור. וסתם משנה ר"מ (א):
יוסי יוסי מטמא. ולקמ"ט מקשינן דרבי
יוסי אדר' יוסי: **תחומין דאורייתא**
ואימא ושתה משקין טמאין והבא ראשו ורובו
במים שאובין או שנפלו על ראשו ועל רובו
שלשה לוגין מים שאובין וירד לטבול ספק
טבל ספק לא טבל ואפילו טבל ספק טבל
בארבעים סאה ספק לא טבל בארבעים סאה
וכן שני מקוואות באחת יש בה ארבעים סאה
ואחת אין בה ארבעים סאה וטבל באחת מהן
ואינו יודע באיזה מהן טבל ספיקו טהור רבי
יוסי מטמא קסבר ר"מ תחומין דאורייתא נינהו
וסבר רבי מאיר תחומין דאורייתא והא א' תנן
אם אין יכול להבליעו בזה אמר רבי דוסתאי
בר ינאי משום ר"מ שמעתי שמקדריין בהרים
ואי ס"ד תחומין דאורייתא מי מקדריין והא
אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו אין
מקדריין לא בערי מקלט ולא בעגלה ערופה
מפני שהן של תורה לא קשיא הא דידיה
הא דרביה דיקא נמי דקתני בזה אמר רבי
דוסתאי בר ינאי משום רבי מאיר שמעתי
שמקדריין בהרים ש"מ ורמי דאורייתא
אדאורייתא לרבי מאיר דתנן א' נגע באחד
בלילה ואינו יודע אם חי אם מת ולמחר השכים
ומצאו מת רבי מאיר מטהר וחסמים ימטמאין
שכל הטומאות כשע"פ מציאתן אמר רבי
ירמיה משנתנו (ב) *שהיה עליה שרץ כל בין
השמשות אי הכי בהא לימא רבי יוסי ספק
עירוב כשר רבה ורבי יוסף דאמרי תרויהו הכא
בשתי כיתי עדים עסקינן אחת אומרת מבעוד
יום ונטמאה ואחת אומרת משחשיכה
רבא

כשזא למדוד הערים סבציתו מחלל לידע אלו היא קרובה מכולן
מודד את הערים ואת הגאיות כמות שהן וידע על פי שמדורן מרבה
את המדה ומרמיק את העיר: וכן בתחום את מקלט דק"ל א'
כשם שהעיר קולטת כן תחומה קולט: **שמעתי** ר' מאיר קאמר
ליה. ושמעתי איכא למימר שמעתי מרבותי ולדידיה לא ס"ל: **נגע**
זבאחזקת זבא לימא ר"מ מטמא. דלמר אוקמייה אחזקי' ואתמול
חי היה. אלמא כספיקא דאורייתא ואיכא חזקה לקולא אזיל ר"מ בטר
חזקה ומתני' נמי ניזיל בטר חזקה ומעיקרא כי אגהה התם טהורה
הוא: **על זין השמשות**. מתחילתו ועד סופו דודאי איטמי מצעד
יוס דתחילת זין השמשות מערב שבת הוא: **זבא לימא נוי**. הא
ודאי מצעד יוס איטמי ומתני' קמי מצעד יוס אין עירוב עירוב
דברי הכל: **אחזקת אומרת מבעוד יום נוי**. וזבא פליגי ר' יוסי סבר
אוקי תרי זבאחי תרי ואוקי תרומה אחזקה קמיימא וכי אגהה
טהורה הוא רבי מאיר סבר כיון דאיכא כח דמפקע ליה
מחזקה כספיקא דאורייתא לא אזלינן דאיכא למימר השתא הוא דמיית:
רבא

כל הטהרות שנתעסק בהן משעת בדיקת אחד בשבת, דשמא עם סילוק ידיה ראה. ט' ד"ה מפקדה. י. והא דקאמר כיון דשכיחי בה דמים כאינה ברוקה דמיא היינו להלל. תוס' נדה ג' ד"ה מעת. ח. דלבי נוקפו ויבטל
מפרייה ורביה, דסברו דשכיחי עליה תרומה ופריש. ט. מ' משום שהאשה שראתה, השתא ודאי טמאה היא, ולא גמרינן מטובה לטהר בריה' אלא כמו ספק נגע ספק לא נגע עתה בספק דומיא
דטובה. ט. מ' משום דלא שייך עירוב בערב שבת, ולא מקרי חזקה אלא בדבר שהיינו צריכין לו עד עתה. תוס' ה"א א'.

הכא
זבאחזקת זבא לימא רבי מאיר ורבי יהודה הכי זה חמר גמל אלא

(א) מקוואות פ"ג מ"א,
(ב) [שם מ"ב], א' לקמן נ"ה,
(ג) [יפה לו], ט' טובה ל',
(ד) לקמן נ"ה, א' טהרות פ"ב סי'
מ"י נדה ד, א' [שבת יג],
(ה) לקמן ל"ו, ט' [דף ל"ו],
(ו) ב"מ א': כקרקע, ט' [מכות
יא: א], וי"ל ר' מאיר מטהר
וכ"כ בספר טוע עירוב
ח"א סוף ס' סה דף ט"ע ז'
ע"ש וכו' בס"י,
(מ) ובתוספתא ט"ז,

הגהות הב"ח

(א) נבי' משנתנו כשהיה:

גליון הש"ס

נבי' שהיה עליה שרץ כל
ביהש"ס א' הכי בהא
לימא ר"מ. תורה לו דלנמי
מוקי שהיה השרץ עליה כל
ביהש"ס ב' לוקי כשע"פ
דנפל עליה שרץ זב"ש
ואת דיעין הומו שפיל
עליה דל"ש לומר אוקמי
אחזקה אלא דלא דיעין אם
עתה לילה או יום. וזבא
שפיר אמר ר' יוסי דספק
עירוב כשר או יאיר עיני:

מוסף רש"י

שמעתי שמקדריין
בהרים. ורואין כאלו
טקנין רואין ומודיעין דין
הנקב למעט מדת מדרות
דלמחר צמחה שמודיעין
אזוהו צמח של ד' אמות
והתחמו ממת את התבל
כנגד לבו והעלין כנגד
מרגלותיו וממעט מדרות
של כל כ"ד חצי קומת אדם
(לקמן נ"ח). מפני שהן
של תורה. שמודיעין מן
המורה הלקי לא משעתינן
כהו מדי' אלא מודיעין
הרים ואפוא כקרקע חלקה
(לקמן נ"ח).

רב ניסים גאון

אין מקדריין לא בעגלה
ערופה ולא בערי מקלט.
בעגלה ערופה הוא שכתוב
מדדו אל הערים אשר
סביבות החלל. וערי
מקלט הוא שמינוי בפרק
אלו הן הגולין כשם
שהעיר קולטת כן תחומה
קולט. והיו מקדריין
במדירת העיר הקרובה אל
החלל. ובתחום ערי מקלט
לא היו מקדריין מפני שהן
מן התורה, ושמא יסופו
על השיעור הקצוב להם.

מוסף תוספות

א. דאלו ברשות היחיד
מדה רבי מאיר דטמא
דגמרינן מסוטה. רש"י א'
ב. אם ראהו עד די לנו
אם טמא תרומה וטהרות
שחגע בהן משעת ראייה
ואילך. ולא אמרי' כי היכי
דהשתא אישנתה דם
בבית הויצוין אי הוה
בדקה נמי מקמי הכי הוה
אישנתה. רש"י נדה ג' ד"ה
שח"א. ג. בדקה עצמה
באחד בשבת ומצאתה
טהורה, וליום רביעי
בדקה ומצאתה טמאה,
חיישינן ומטמאה מספק

הכא
זבאחזקת זבא לימא רבי מאיר ורבי יהודה הכי זה חמר גמל אלא

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

רצא אמר. גבי נגע בלחוד נמי אפילו יש שני כיתי עדים חלוקות אחת אומרת קודם שנגע צו מת ואחת אומרת עכשיו מת הוא נמי ר"מ מטבאר ואפילו הכי לא מיקשי: **הספ סרי חוקי.** וינהו לטבאר ומשום הכי אולנין לקולא דלוקי תרי לבהדי תרי והעמד מת על חוקמו ראשונה כל הלילה וחי הוא ועוד העמד נוגע על חוקמו ראשונה וטבאר היה: **הכא.** בזממין חל חוקה הוא דאיכא למימר העמד תרומה על חוקתה ומשום חל חוקה לא מרעין סהדי הלכך אולנין לתומרה: **קשיא דר' יוסי.** דברייתא דקתי צפק טבל וצפק לא טבל וצטומאה דרבנן אכל אכולין כו' ורבי יוסי מטמא ומתני' קמי ספק עירוב כשר ואפילו תמוזין דרבנן מיקשי: **הואיל ויש לה עיקר מן הסורה.** דיש טומאה מן הסורה ויש להחמיר צפק טבילה להכי אחמור רבנן אף צפק טבילה טומאה דרבנן דלא לימי לולולי צפק טבילה טומאה דאורייתא: **שנא נמי דאורייתא היא.** לתמוזין פריך למימר לתמוזין דאורייתא וכו' עקיבא צמק' סוטה (ט) (דף ל:): ומשני **קסבר רבי יוסי תמוזין דרבנן.** ומשום דלא לימו לולולי בשאר ספיקו דמלאכת שנת ליכא למיגור דלא דמו מלאכות לתמוזין אכל טומאות דמו להדדי: **דיידי.** מחמיר אפילו צפק דרבנן ומתנימין דרביה אצטולמוס היא: **העמד טמא על חוקמו.** כוליה חוקה לתומרה איכא לקולא ליכא אכל ממני' איכא חוקה לקולא ולתומרה העמד אדם על חוקת מחוס צימו חוקה ועירב וזרבנן לקולא אולנין: **שנא נמדדה.** מתחילה ולא עמודה צחוקת כשרות: **עירב צטרומה.** טבורה ונמוטת משפתיה שס: **ספק מצעוד יוס נטמא ספק משחשיכה נטמא.** אמרינן חוקמיה צין השמשות אחוקתה קמייתא וטבורה הואי והשתא משחשיכה הוא דאיטמי: **צטרומה.** של טבל: **ספק מצעוד יוס נפקו.** לחצר שהינתן שס: **ספק משחשיכה עירוב נפקו.** ולא קנה עירוב דמתן צמתי' [ל] אכל לא טבל. ולקמן פריך בהאי מה חוקת כשרות איכא דמכשר רבי יוסי דהא איכא למימר העמד טבל על חוקתו: **ספק טמאה ספק טבורה.** דקודם שניחה שס נולד לה ספק ולא היה שס חוקת הכשר עירוב מעולם: **מאי שנא טרומה.** דרישא ספק מצעוד יוס

הבא בשתי בתי עדים. דר' מאיר לית ליה חוקי תרי בהדי תרי כו' אע"ג דצפרק שני דכתובות (דף כ.) אמרינן חוקי תרי בהדי תרי * אפילו דלאורייתא הכא שאני דהשתא ודאי טמאה היא * : **אדרבה העמד פקוה ע"ה חוקתו.** הוה מזי לשנויי הכי חסר לפניך כדאמר פרי קמח דנדה (דף ב:): **אלא ללא מיירי הכא צמקוה שנמדד ומנאל חסר:** **במקרה ש"א נמדד.** וא"ת והא רבי יוסי מטמא אפילו טהרות אס נגע צהן לענין דאמרינן ליה זיל טבול אפילו ר"מ מודה * כדאמרין גבי ספק טומאה צרשות הרבים וא"כ אדרבה נימא חוקי טהרות וי"ל חוקמין * וי"ל דצפקיפק דרבנן כי הכא לא אמרינן זיל טבול לרבי מאיר ופליגי אגבדא חי צעי טבילה אכל טהרות מודה רבי יוסי דלא מטמאין וכן אימא צממסת מקואות (פ"ג משנה ג') דקתני ורבי יוסי מטמא * ספק טמא טמא טמא לטמא לחטים טעור:

אב"ל עירב בתרומה ספק טמאה ספק טהורה. כגון שהיו צ' ציצורין לפני אחד היה תרומה טמאה ואחד היה תרומה טהורה ועירב צחוקת טמא דליכא חוקה כלל: **ספק טמא.** נראה שיש לשון שני נדמעו טבל צמולין * ולא כסתם דימוע שזה"ש * אכל לשון ואמא כסומוס * אין נראה דהא קמי צביריתא דמערבין צטרומה דוחק לומר דמיירי צטרומה לכהן: **באי שנא.** ואם תאמר והא רבא גופיה קאמר צמון זאת אומרת סוף היום קונה עירוב ואם סוף היום קונה עירוב אמר דרב חנמן ספיר * ואמאי קמיציעיל אית מאי שנא ויש לומר דע"כ דרבא לית ליה דמחלת היום קונה עירוב דהא פסיק צריש צילה (דף ד:): **כרב דלמר נולדה צוה אסורה צוה וטעמא דרב משום הכנה * ומאן דאית ליה הכנה סבר מחילת היום קונה עירוב דמוכח צפירין (דף נא:):** **ורבא דלמר זאת אומרת סוף היום קונה עירוב אליצא דצביריתא קאמר וליה לא ס"ל *:** **דאי**

רבא אמר התם תרי חוקי לקולא והכא דהא חוקה * לקולא קשיא דר' יוסי אדר' יוסי אמר רב הונא בר חנינא שאני טומאה הואיל ויש לה עיקר מן התורה שבת נמי דאורייתא היא * קסבר ר' יוסי * תחומין דרבנן ואיבעית אימא * (ה) הא דידיה הא דרביה ויקא נמי דקתני א"ר * יוסי אבטולמוס העיד משום חמשה זקנים שספק עירוב כשר ש"מ רבא אמר התם היינו טעמא דרבי יוסי העמד טמא על חוקתו ואימא לא טבל אדרבה העמד פקוה על חוקתו ואימא לא חסר במקוה שלא נמדד תניא א"כ צידד אמר ר' יוסי ספק עירוב כשר עירב בתרומה ספק מבעוד יום נטמאת ספק משחשיכה נטמאת וכן בפירות ספק מבעוד יום נתקנו ספק משחשיכה נתקנו זה הוא ספק עירוב כשר אבל עירב בתרומה ספק טהורה ספק טמאה וכן בפירות ספק נתקנו ספק לא נתקנו אין זה ספק עירוב כשר מאי שנא תרומה דאמר העמד תרומה על חוקתה ואימא טהורה היא פירות נמי העמד טבל על חוקתו ואימא לא נתקנו לא תימא ספק מבעוד יום נתקנו אלא אימא ספק מבעוד יום נדמעו ספק משחשיכה נדמעו בעא רב שמואל בר רב יצחק מרב הונא היו לפניו שתי ככרות אחת טמאה ואחת טהורה ואמר עירבו לי בטהורה בכל מקום שהיא מהו תיבעי לרבי מאיר תיבעי לר' יוסי תיבעי לר"מ עד כאן לא קאמר ר"מ התם דליכא טהורה הכא הא איכא טהורה או דילמא אפילו לרבי יוסי לא קאמר אלא התם דאם איתא דהיא טהורה ידע לה אבל הכא הא לא ידע לה אמר ליה בין לר' יוסי בין לרבי מאיר * יבעינן סעודה הראויה מבעוד יום וליכא בעא מיניה רבא מרב נחמן ככר זו היום חול ולמחר קדש ואמר עירבו לי בזה חול ואמר עירבו לי בזה מהו א"ל * עירובו עירוב קדש ולמחר חול ואמר עירבו לי בזה חול ואמר עירובו עירוב קדש וליכא חול ולמחר קדש מספיקא לא נחתא ליה קדושה היום קדש ולמחר חול מספיקא לא פקעא ליה קדושתיה מיניה * תנן התם * לגין טבול יום שמלאו מן החבית של מעשר טבל ואמר הרי זה תרומת מעשר לכשתחשך דבריו קיימין ואם אמר עירבו לי בזה י"א אמר כלום אמר רבא זאת אומרת סוף היום קונה עירוב דאי

ניטמא ספק משחשיכה דמכשר ר' יוסי משום חוקה קמייתא: **פירוש.** ספק מצעוד יוס נתקנו ספק משחשיכה וקמיניה נמי אחוקה קמייתא דטבל הוה וליפסול: **נדמעו.** חולין הוה מעיקרא מתוקינן ונפלה צהן תרומה ונדמעו והאי תנא סבר לה כסומוס דלמר (לעיל דף כו:): **אין מערבין לישראל בתרומה הלכך נמי מצעוד יוס נדמעו אע"ג דחי לכהניס צהן עירובו עירוב.** ל"א דלמי שנתפס לטבול טבל דלא חי אפילו לכהן: **עירבו לי בטבורה ככל מקום שיהא.** והיחוס שפיהן יחד צבוק המתוח. וכככרות של תרומה חולין טמאין ומתירין להן ללא כל אדם אוכל חולין בטבורה: **דליכא טבורה.** ודאית דשנא מצעוד יוס נטמא: **או דילמא אפילו ר' יוסי.** לא מכשר צמתי' אלא משום דאי טבורה היא הא ידע לה היכא היא ואחו היא סעודתו ומשום ספק טומאה לא מיפסלא דלמר חוקמא אחוקה: **אכל הכא לא ידע.** הי ניהו סעודתו: **צעינן סעודה הראויה מצעוד יוס.** ואין עירובו כלום דלפילו חמר גמל לא הוה דשנלמא צמתי' סעודה הראויה הואי והשתא הוא דאימיליד צה ספק: **ככר זו כו'.** אמר על ככר אחת צע"ה היום היא חול ולמחר היא קדש ועירב שחלו צה: **מהו.** הואיל וצין השמשות ספק הוא חיישין דלימלא קודם קניית עירוב חל עליה הקדש ואין מערבין צפקה ס' לא אמרינן הכי: **היו סהא קדש ולמחר סהא חול.** על פניו שיהי לי צימיה מהו מי אמרינן כי מטא צין השמשות נפק ליה מקדושתיה וקנה עירוב או לא: **היו סהא קדש ולמחר סהא חול.** אלא צין השמשות ספיקא הוא מנאי שנא הכא לקולא והכא לתומרה: **למי יסבול עלה בורא דמנאל.** לכשתמדוד כור של מלח על דבר זה ומתנהו לי חומר לך טעמו: **היום חול ולמחר קדש.** וצין השמשות עירוב ספיקא הוא ומספיקא לא תפקיה מנמליה קמייתא וכן ספיקא: **של מעשר.** ראשון שהיה עדיין טבל שלא הפריש הלוי ממנה תרומת מעשר והרי הוא צמיתה צעודו טבל ואפילו לכהניס ולא חי לעירוב ולגבי לגין טבול יוס צעודו טבל לא פקיל דטבול יוס מותר צננינה לחולין ולמעשר ואע"ג דפתיכא ציה תרומה שלא הורמה ולמר הרי זו צבלגין תרומת מעשר על הצמית לכשתחשך ועירב שמשו שמהא כשרה לתרומה: **דצרו קיימין.** והתרומה טהורה: **ואם אמר עירבו לי בזה חול ואמר עירבו לי בזה חול ואמר עירובו עירוב.** סוף היום שס טבול יוס: **סוף היום.** מחילת צין השמשות שהו סוף היום של ע"ש: **קונה עירוב.** וסוף היום אכתי טבל הוא: **למי**

שהוא טבול יום ופוסל התרומה, כיון שבעת שמילאן [הו] סוף הטבל הטבול לתרומת מעשר לא הוכיז עליו שם תרומה מכשכיו אלא לכשתחשך, כשתחשך עירב השמש טהור הלגין תרומת מעשר שבו טהורה. א"י אבא הוא אמרת סוף היום, הוא ערב שבת שקונה עירוב. דייק מדקתני אם אמר עירובי בה לא אמר כלום שי"מ סוף היום הוא דקונה עירוב, והנה סוף היום טבל טבול לתרומת מעשר היה ואין מערבין בטבל לפיכך לא אמר כלום, (א) נראה דחסר כאן ו"ל והא חל חוקה לקולא דעמד תרומה על חוקתה ואימור לא נעמלת וכן אמרינן וכו'. (ב) גמל דל"ל מאי אילת למימר שנא טמא מטעמי יוס לא חמי שנא ונעולא מדי ודל'.

גמ' קפבר ר"י תחומין דרבנן. עיין הגהת השו"ע ספיק דעירובין: **תוב' ד"ה הבא אב"י.** אמרינן קן לפנין ממון דמאורייתא צממת מרי ונמי חוקי דרבנן אכל חלוקין כו' ורבי יוסי מטמא ומתני' קמי ספק עירוב כשר ואפילו תמוזין דרבנן מיקשי: **הואיל ויש לה עיקר מן הסורה.** דיש טומאה מן הסורה ויש להחמיר צפק טבילה להכי אחמור רבנן אף צפק טבילה טומאה דרבנן דלא לימי לולולי צפק טבילה טומאה דאורייתא: **שנא נמי דאורייתא היא.** לתמוזין פריך למימר לתמוזין דאורייתא וכו' עקיבא צמק' סוטה (ט) (דף ל:): ומשני **קסבר רבי יוסי תמוזין דרבנן.** ומשום דלא לימו לולולי בשאר ספיקו דמלאכת שנת ליכא למיגור דלא דמו מלאכות לתמוזין אכל טומאות דמו להדדי: **דיידי.** מחמיר אפילו צפק דרבנן ומתנימין דרביה אצטולמוס היא: **העמד טמא על חוקמו.** כוליה חוקה לתומרה איכא לקולא ליכא אכל ממני' איכא חוקה לקולא ולתומרה העמד אדם על חוקת מחוס צימו חוקה ועירב וזרבנן לקולא אולנין: **שנא נמדדה.** מתחילה ולא עמודה צחוקת כשרות: **עירב צטרומה.** טבורה ונמוטת משפתיה שס: **ספק מצעוד יוס נטמא ספק משחשיכה נטמא.** אמרינן חוקמיה צין השמשות אחוקתה קמייתא וטבורה הואי והשתא משחשיכה הוא דאיטמי: **צטרומה.** של טבל: **ספק מצעוד יוס נפקו.** לחצר שהינתן שס: **ספק משחשיכה עירוב נפקו.** ולא קנה עירוב דמתן צמתי' [ל] אכל לא טבל. ולקמן פריך בהאי מה חוקת כשרות איכא דמכשר רבי יוסי דהא איכא למימר העמד טבל על חוקתו: **ספק טמאה ספק טבורה.** דקודם שניחה שס נולד לה ספק ולא היה שס חוקת הכשר עירוב מעולם: **מאי שנא טרומה.** דרישא ספק מצעוד יוס

הגהות הב"ח
(א) גמ' ואיבעית אמא (ב) קשיא הא דרבי: (ג) ש"י ד"ה שנת נמי וכו' צמק' סוטה. י"ג דף ז' ובגמ' שם דף ל' ע"כ: (ד) ד"ה עמד טמא וכו' מחוס צימו ואימור לא: (א) קפבר ר"י תחומין דרבנן. עיין הגהת השו"ע ספיק דעירובין: (ב) תוב' ד"ה הבא אב"י. אמרינן קן לפנין ממון דמאורייתא צממת מרי ונמי חוקי דרבנן אכל חלוקין כו' ורבי יוסי מטמא ומתני' קמי ספק עירוב כשר ואפילו תמוזין דרבנן מיקשי: (ג) הואיל ויש לה עיקר מן הסורה. דיש טומאה מן הסורה ויש להחמיר צפק טבילה להכי אחמור רבנן אף צפק טבילה טומאה דרבנן דלא לימי לולולי צפק טבילה טומאה דאורייתא: (ד) שנא נמי דאורייתא היא. לתמוזין פריך למימר לתמוזין דאורייתא וכו' עקיבא צמק' סוטה (ט) (דף ל:): ומשני קסבר רבי יוסי תמוזין דרבנן. ומשום דלא לימו לולולי בשאר ספיקו דמלאכת שנת ליכא למיגור דלא דמו מלאכות לתמוזין אכל טומאות דמו להדדי: דיידי. מחמיר אפילו צפק דרבנן ומתנימין דרביה אצטולמוס היא: העמד טמא על חוקמו. כוליה חוקה לתומרה איכא לקולא ליכא אכל ממני' איכא חוקה לקולא ולתומרה העמד אדם על חוקת מחוס צימו חוקה ועירב וזרבנן לקולא אולנין: שנא נמדדה. מתחילה ולא עמודה צחוקת כשרות: עירב צטרומה. טבורה ונמוטת משפתיה שס: ספק מצעוד יוס נטמא ספק משחשיכה נטמא. אמרינן חוקמיה צין השמשות אחוקתה קמייתא וטבורה הואי והשתא משחשיכה הוא דאיטמי: צטרומה. של טבל: ספק מצעוד יוס נפקו. לחצר שהינתן שס: ספק משחשיכה עירוב נפקו. ולא קנה עירוב דמתן צמתי' [ל] אכל לא טבל. ולקמן פריך בהאי מה חוקת כשרות איכא דמכשר רבי יוסי דהא איכא למימר העמד טבל על חוקתו: ספק טמאה ספק טבורה. דקודם שניחה שס נולד לה ספק ולא היה שס חוקת הכשר עירוב מעולם: מאי שנא טרומה. דרישא ספק מצעוד יוס

מוסף רש"י
למי תיכול עליה בורא לבי תיכול עליה בורא כצמיתא אהרן ליה, כשתמדוד לי כור של מלח חומר לך טעמו של מלח (שבת ד' ובבב"א דף ק"ג) וכו' וכו' חולין י"ב (ק"ב) לישא אחינתא לכשתחל עליה כור של מלח לא מוכל להשוחטם לו (שבת ד').

מוסף תוספות
א. דאיכא ריעותא דהרי נטמאת לפניך, ולא אמרינן השתא הוא דאיטמי וכו' [כין] דאיכא שתי כתי עדים. מוס' למחוט ט' ד"ה אק. ב. אמאי אולנין בחר חוקת טמא. ניזיל בחר חוקת טהורה שנגע בהן שהיו בחוקת טהורה לא נטמא ספק. ג. ריעותא קדושת עט. א. והשתא אי היה ודאי מבעוד יום נדמעו, גם לרבנן לא היה כשר, דטבל לא חוי גם לכהן. מוס' ריש. ד. דלא היה כשר שבוש ודאית בהן דמירוב גבי טבול. שס. ה. דאמר רבי חביל ליה למערב בעינן, דאילו לרבנן גם כי ודאי דמבעי"י נדמעו מ"מ הוי כשר, דהא סברי אינהו דמערבין לישראל בתרומה. שס. [ו.] והיו חול ולמחר קדש עירובי עירוב דהא כסוף היום לא הוה הקדש, והיו קדש ולמחר חול אין עירובי עירוב דהא כסוף היום הקדש הוה ואין מערבין בהקדשות. ריעותא. ז. דהא ט"ל דשתי קדושות הם. שס. ח. מהא דאמרינן [התם] מי סברת סוף היום קונה עירוב תחלת היום קונה עירוב, [ומכן] דכל מאן ט"ל הכנה דרבה בבב"א שערלה ט"ל נמי תחלת היום קונה עירוב, כי היכי דלא תקשי ליה הא דתנן מוליכו בשני מוחשיך עליו. שס לקמן לח: ט. והליכך קא תחמה הכא מאי שנא, דבשלמא היום קדש ולמחר חול אינו עירוב, אע"ג דתחלת היום קונה עירוב, משום דבעינן סעודה הראויה מבעוד יום, אלא היום חול ולמחר קדש אמאי עירובי עירוב, דהא מ"מ תחלת היום קונה עירוב וההיא שעתא קודש היה. כע"כ.

בבל מערבין פרק שלישי עירובין

לז.

עין משפט
גר מצוה

אומר שני לוגין שאני עמיד להפריש. תרומה מן המאה: הרי הן. זכוכי: ומיחל מעשר שני שהוא יכול לתקן מיד בלא הפרשה לאחר שקרא עליו שם יחללנו בכל מקום שהוא על המעות ושומה מיד ולאחר זמן יפריש התרומה והמעשר ואמרין הוצרך הדבר זהוה תרומה: **אוסרין.** קס"ד השתא לטעמייהו משום דקסברי אין זרייה: [וזווי זוגין]: **זעירוב.** בשותפות: לאיזה. מן הקינין שירצה צ' הפרידות יקריב עולות לשמי הנשים ואת קן הא' יקריב שתיין חטאות לשמי הנשים וכ"ש אם בא לחלק כל קן וקן פרייה לעולה ופרייה לחטאת דשפיר דמי. אלמא מדקא אמר שמותר ליקח קינין זעירוב מכלל דיש זרייה לאמרין הוצרך הדבר שזו הפרייה שהקריב לשמה של זו שלה היא דשם בעלים זעירוב דאי אין זרייה איכא למימר חטאת ועולה שהקריב לה לא שלה היא אלא של חברתה וקרנן הקרב זשנוי בעלים ק"ל בפסחים (דף ט: וזבחים (דף ג:). דאינו עולה לבעלים וכ"ש בחטאת שלא לשמה או שלא לשם בעליה לגמרי מיפסקא וקביעות שם בעלים אינו תלוי בכהן: **כשהטנו.** הנשים זיינהו שכל מי שיקריב הכהן לשמה יהא שלה: אי הכי מאי למימרא. כיון דזדעת בהן תלוי: **קמ"ל דרזב חסדא.** שאע"פ שהיה כל קן וקן בפני עצמו אלא שלקחוס יחד וקד"א על כרחו מכל קן זריב לעשות חטאת ועולה ולא יוכל לעשות מן הקן הא' שמי עולות לשמי הנשים ומקן השני ז' חטאות דלאו אדעתא דהכי יהזיניהו קא משמע לן כיון דלא אקבעיניהו כהדיא בשעת לקיחה לאמר פרייה זו חטאת ופרייה זו עולה אפילו קבעום לאחר לקיחה יכול הכהן לעשות כמה שירצה: אין הקינין. של כל מחוסרי כפרה מתפרשות אילו עולה ואילו חטאת: אלא

שני לוגין שאני עתיד להפריש. ופע"א דע"ה לא נחשדו על תרומה גדולה כדלמרינן בטרומה (דף מה). כותים אפילו תרומה גדולה אין מפרישין ואע"ג דבפרק שלשה שאכלו (בבב"ב דף מו:). אמרינן דכותאי עשורי מעשרי כראוי דנמאי דכתיב מזהר זרייה ה"מ לאכול לעצמן אבל למכור לאחרים לא מעשרי דלא דרשי לפני עור לא תתן מכשול אלא כפשטיה ואע"ג דאינן חשודין על הגזל הכא לא חשיב ליה גזל דהוי ממון שאין לו זבועין ועוד דכל זמן שלא הופרש אינו דומה שהיא גזל שעדיין לא נתחייב ליתן לכהן או ללוי ומדע דע"ה לא נחשדו על הגזל וחסדי על המעשרות ועוד דסמכי אהא דדרשינן בצבא מלעיטא (דף פח:). עשר מעשר ואכלת ולא מוכר:

עשרה מעשר ראשון ותשעה מעשר שני. לאו דוקא עשרה ותשעה דלמך שהסיר שני לוגין לתרומה גדולה פשו להו מואה נבי ז': **בויחזק.** פ"ה מחלל על מעות ושומה מיד בלא הפרשה ואינו נראה דאינו יכול לחלל דדוקא בפסחא דהך מתני' גבי דמאי קמני ומחלל על מעות משום דקבע לו מקום דהוי כמו הפרשה דקמני מעשר שני בצפוניו או דדרומו וזע"ש זין השמשות איירי דקמני ^א כדמסתא וקדש עליו היום ולכן דמאי יכול לקבוע עליו מקום דספק חשיכה מעשרין את הדמאי אבל בזמתי דודאי לא מעשרי היו ודאי ולהכי לא קמני גבי כותים מעשר שני בצפוניו או דדרומו דקמני על דמאי ולא קמני נמי הכא ומחלל על מעות דקמני גבי דמאי אלא ומיחל פירוש ^א מתחיל או כמו שפי' רבינו תם דמיחל כמו מיחל דה"א פירוש מוזג כמו סבאך מהול בזמתי (ששי"ה). ולאחר השבת מפריש מעשר ראשון ושני דקמני כדמסתא עשרה הבאין אחריהו תשעה הבאין אחריהו דכיון שאין יכול לקבוע לו מקום אם היה שותה בלא

הפרשה היה שותה טעלים למפרע: **דברי ר"מ.** משמע דלית ליה לר"מ זרייה ^א ולר' יהודה נמי קאמר רבה במסקנא דלית ליה זרייה והכא אכר משום דחייש לבקיעת נוד ואילו זפי' יש צבור (בבב"ב דף מה). גבי נתנו עד של חלקו מוקי רבא ר"מ ור' יהודה כרב אפי' דלמך האחין מחלה יורשין ומחלה לקוחות ^א אלמא מספקא להו ויש לחלק בין הכל שמצבר דבריו ומתנה בפירוש ואומר שאני עתיד להפריש להיא דלחין שחלקו דאינו מצבר דבריו כלום ובמרוצה (ב"ב דף ט:). דפריך דר' יוחנן אדר' יוחנן דזההיא דכל המתלקט אית ליה זרייה וזההיא דלחין שחלקו שמעינן דלית ליה זרייה וחוזר בו הש"ס מדבריו מתוך קושיו ^א או הוה מצי לחלק דפרי' אלא דניחא ליה למימר לעולם כל הנלקט דקמני במתניתין וניחא ליה למימר לעולם לא תיפוך דפרי' לעיל ועוד דלא מצי לחלק הכי דהא ר' יוחנן לית ליה זרייה אפילו היכא דמצבר זריש כל הגט ^א: **ר"ב ר"י ור"ש אוסרין.** משמע דר' יוסי לית ליה זרייה וכן בסמוך גבי מעשר שני שיש לי זביצתי מחולל על קלע שמתעלה זידי מן הכיס וקשה דשמעינן לר' יוסי דלית ליה זרייה זמני שאחוזו (גיטין דף עג:). דתנן ר' יוסי אומר מגורשת ואינה מגורשת ולכי מיית הוי גיטא אלמא יש זרייה דהכי דייקנין זריש כל הגט (שם דף עה:). לר"י ופ"ה התם אע"ג דתנאי הוא זריב זרייה כיון דלחין זידי וזשעת התנאי ספק הוא והתנאי מתקיים מאליו ואי לאו משום זרייה לא הוי גט והכי נמי זשעמטא חשיב זרייה אם בא חסם למורח כו' ואע"ג דמתנה וכן זריש כל הגט ^א הרינו זועלין ע"מ שירצה אבא כו' ^א והא דלמרי זשעמטין הרי זה תרומה על זה אם ירדו גשמים כו' ה"ל לא הוי תרומה לפשיטא ליה דהוא תרומה היינו למאן דלית ליה זרייה קאמר ולמאן דמחלק בין מולה דעת עזמו לדעת אחרים ניחא ^א אבל למאן דלא מחלק קשה ו"ל דהתם זגיטין עומד הדבר להתצבר דודאי שהרי יחיה או ימות אבל הכא יכול להיות שלא יבא לידי הפרשה או לא יעלה סלע מן הכיס ^א תימה למאי דסלקא דעתך דלר' יהודה לית ליה זרייה א"כ סבר האחין שחלקו לקוחות הן ומחזירין זה לזה בזיבול כר' יוחנן וא"כ לא משכחת דמייתי בזכרים אלא חד זר חד עד יהושע זן נון דלחין להן אלא קנין פירות ור' יהודה אית ליה בהחובל (ב"ב דף ג:). ללאו כקנין הגוף דמי גבי דין יום או יומים ולר' יוסי נמי לא משכחת לה דס"ל דלחין זרייה וזבי דין יום או יומים מספקא ליה אם קנין פירות קנין הגוף דמי אלא וכה"ג דייק הש"ס בסוף השולח (גיטין דף מה). ותיירך ר"י דמדנין יום או יומים אין ללמוד בעלמא דהתם כתב קרא כספו ותחתי ולהכי לא מייתי בהשולח כי מייתי הדיא דשדה אחוזה: **אוסרין.** הקשה השר מקו"י דהכא משמע אי טעמא דר"י משום זביקעת הגזל ליתא לדחי מקמי מתני' ^א ואילו זפי' דקמנין דלחין דקמנין חזרייה למימר דלחין היא מייחתי דלחין חזר דמוקי טעמא דר"י משום זביקעת הגזל ושם פירשתי ^א מה שז"ל: **ר' יהודה זרייה ר' יוסי אוסר.** הוה מצי לשנויי דהתם בתולה דעת אחרים: **ל"א ר' ירמיה שירצה בהן.** פ"י זקונטרס אלמא אית ליה זרייה דאי לית ליה זרייה איכא למימר חטאת שהקריב לא שלה היה אלא לחזירתה וקרנן הקרב זשנוי בעלים פסול ואין נראה להשר דהא מוכח זריש זכחים (דף ז:). דסתמא לשמה קאי א"כ בלא זרייה אפשר להקריב לו זכחים ונראה דמוכח דאי אין זרייה איכא למימר כל קן רחל הקריב למעלה וכל קן לאה הקריב למטה והקריב עולה למטה וחטאת למעלה: **כשהתנו.** פ"י הקונטרס שהתנו הנשים שכל שיקריב לשמה יהא שלה וקשה לפירוש דהיינו זרייה גמורה שתולה דעת הכהן שאותו שיעשה יתצבר שהוא שלה ^א דכיון שנתערבו הקינין אי אפשר כלל בלא זרייה ונראה לר"י דפרש כשהתנו הנשים זשעת לקיחה זה יהיה שלי זה יהיה שלך ^א וכן נתנו דמי קינינהו לכהן זעירוב ונתנם למוכר ופירש זשעת לקיחה קן זה לזו וקן זה לזו ^א ונמלא שלא נתערבו הקינין אלא המעות ופריך אי הכי מאי למימרא דכיון שלא נתערבו הקינין פשיטא זשעמטא דגזרוז ומשני מהו דתימא דגזרוז התנו אטו לא התנו דכיון שנתנון הדמים זעירוב יקחו גם כן הקינין זעירוב ואי אי אפשר בלא זרייה קמשמע לן דלא גזרינן וזכר חסדא גרסינן פירוש וקמ"ל נמי כדרב חסדא ותרתי קמ"ל מדנקט שמי נשים ולא נקט באשה אחת משמע דאחא לאשמעין דלא גזרינן התנו אטו לא התנו ^א ואי לא אחא לאשמעין נמי כדרב חסדא לא הוה ליה למתני לאיזה שירצה יקריב עולה ולאיזה שירצה יקריב חטאת דלא הוה זריב להזכיר עולה וחטאת אלא יקריב של לאה ללאה ושל רחל לרחל: אלא

(א) ובגמלה טו. איתא איתא זחא זכמייהו פירשי זחא זוגי ובכמותם ע"ה. איתא זוגי זוגי קמני גס זעירוב לא נתמא מלת זחא, (ב) קינין פ"ה מ"ז, (א) זביקעת המעשה שם דמי קינינהו, (ד) כתיבת מת. יומא מתא. [מזר טו:]. (ה) כדמסתא דתמאי פ"ה [ה"ג] ועדין לא קדש עליו כ"ל, (ו) ויחל הערוך ערך חל ומיחל ושותה פ"ה ומתחיל ושותה פ"י אומר שני לוגין מהול ושותה מנו כסבאך מהול זכמי דע עד דבימא מהול. זכמי מוס' זכמי הרב משולם מה שכתבו כאן ובגושן (ה) זכמי רבינו תם, (ז) [גיטין דף כה:]. (ח) [שם]. (ט) [בב"ב דף סה:]. (י) [שם]. והתנן,

מוסף רש"י

הרי הן תרומה גדולה, ואחר כך עשה ממה ששפיר עשה מהה מדות, מפריש עשרה למעשר ראשון וששיתו מששים מדות ומפריש מן תשעה למעשר שני (שש"ה כב). ובמחל. מולא מעשר שני לחולין על מעות שיש לו זביצא, דמה שיש לו פניא לתקן ויתקן דהא זכמייהו זעלמא סגי (ב"ב דף טו). הוציא ויכול לתקן זכמייהו זעלמא ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לו זכמייהו, לא התירו לו זכמייהו לשחוטו ולקמנו על זכמייהו, אבל בתרומה זכמייהו משפוחים סומנין אכרייהו ולאחר השבת כשפירשם אמרינן הוצרך הדבר שזו היא התרומה וזה לא שמה אלא חולין (ויחי' דף י). ושומה מיד. דמלמך שקרא שם ילא לו מדי טעל וזשעמטא מולא זין לשמייהו הוא הנצרך לחולין ולשפוחי לו כלס ויזיל מן הגזל לתרומה הוא הנצרך לתרומה ויש זרייה (גיטין כה:). ויפה המי אלתא אלא שזיה שיומיר ככלי שיעור התרומה והמעשרות (שע"ה כב). ושפוחי לו כלס יפרש גם התרומה (שם ויזחא טו:). ר' יהודה כו' אוסרין. עד שפירש ממה דקסברי אין זרייה ואכל כוס וזכמי ט' למר שהוא תרומה ומעשר (שע"ה כב).

מוסף תוספות

א. דלמאן דלית ליה זרייה אטור, כדמוכח ששעמטין. מוס' סוטה כג: ד"ה זכמי. ב. דמספקא ליה אם [יש] זרייה ויורשין זנינהו או אין זרייה ולקוחות זנינהו, הלכך מחצה יורשין ומחצה לקוחות. דש"י זכמייהו. ד"ה מלמך. ג. דאמר ר' יוחנן אף אחרון אינו פוסל משום דאין זרייה, אע"פ שמבבר בדבריו כשאומר

איזו שארצה אברו שו' מוס' סוטה טז כ' נאלי'. T. שהוא דרך תנאי וקנין ליה זרייה וכו', דאע"ג דדרך תנאי הוא כיון דתולה אותו בדבר שאינו בידו קרינן ליה זרייה. מוס' יומא טו. ד"ה זכמי. א. דמצי לחלק בין היכא דתולה ברעת עצמו לית ליה זרייה, אבל היכא דתולה ברעת אחרים, בהקדוש ברוך הוא שחיי ומוחו תלוי בידו יש זרייה. שם. א. דשמא יגב או ניחא אותו כך לעולם. שם. B. [ד]משמע דאי לאו היכא דהולוקח הוא אמיתא דליתא לדחי מקמי מתניתין, דפריך לרב אדרבה ליתא לדחי מקמי מתני' ומשני לא ס"ד דשמעינן ליה לרבי יהודה דלית ליה זרייה דתנאי הולוקח יין כו'. מוס' מולין ד: ד"ה תם. II. מתחלת הלוקחה. רמב"ם. ט. בשנתערבו המעות ולא הקינין עסקינן, וכל אחת לוקחת קן לעצמה ואומרת מעות שלי בכל מקום שהן מחוללין על קן זה. מ"ה רמב"ם. ג. שהכהן שלוחן הוא, וכיון שהכהן מתנה בשעת לקיחה הרי הוא כאילו מתנות הן עצמן כפי' ואין כאן זרייה שהיי משעת לקיחה הוא מתברר. שם. A. [ד]אי לא איתא לאשמועינן אלא דרב חסדא לא הוה זריב למיתני אלא אשה אחת שנתנה קן שלה לכהן לאיזה שירצה יקריב עולה ולאיזה שירצה יקריב חטאת. מוס' הל"ש.